

Till

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Er referens: U2024/01169

Yttrande över betänkandet

Offentlighetsprincipen eller insynslag – Allmänhetens insyn i enskilda aktörer inom skolväsendet (SOU 2024:28) och den kompletterande promemorian **Offentlighetsprincipen med lätttnadsregler för mindre enskilda huvudmän i skolväsendet.**

Inledning

Föräldraalliansen Sverige utgångspunkt är att varje barn ska ha lika tillgång till utbildning av god kvalitet, att alla skolor ska verka under lika förutsättningar och att staten, så snart som möjligt, ska ta över ansvaret för skolan.

Sammanfattning

Föräldraalliansen Sverige tillstyrker i huvudsak förslagen i *SOU 2024:28* och *Offentlighetsprincipen med lätttnadsregler för mindre enskilda huvudmän i skolväsendet*, med följande kommentarer:

- Insynen i fristående skolor är en viktig rättighet för föräldrar och bör gälla i största möjliga utsträckning, oavsett huvudmannens storlek.
- Lätttnadsregler för mindre huvudmän bör följas upp och utvärderas regelbundet för att säkerställa att insynen förblir tillräcklig för föräldrar.
- Sekretessskyddet för barns integritet måste bevaras i varje aspekt av implementeringen.
- Att kunna göra informerade val om barnens utbildning är centralt för föräldrar, och tillgången till tillförlitlig information är en viktig del i detta.

Vi ser positivt på förslagen och hoppas att de på ett effektivt sätt kommer att stärka föräldraengagemanget och barnens möjligheter att utvecklas i en trygg och transparent skolmiljö.

Stärkandet av offentlighetsprincipen i fristående skolor

Föräldraalliansen Sverige stödjer starkt förslaget att utvidga offentlighetsprincipen till att omfatta fristående skolor och förskolor. Offentlighetsprincipen är en grundbult i ett öppet och demokratiskt samhälle och en viktig trygghet för föräldrar som vill kunna granska och förstå hur deras barn får stöd och möjligheter att utvecklas. Att denna insyn blir lika

omfattande för fristående aktörer som för offentliga skolor är avgörande för likvärdighet inom skolväsendet.

Vi anser det särskilt positivt att förslaget inkluderar insyn i pedagogiska och administrativa aspekter av verksamheterna, som lärartäthet, betygsdata och elevgruppers sammansättning. Föräldrar behöver kunna bedöma och förstå dessa faktorer för att göra informerade val för sina barn. En likvärdig insyn oavsett skolform minskar också risken för informationsbrist i föräldrars beslutsfattande, särskilt inom områden där privata aktörer fått utökat ansvar.

Vikten av informerade val för föräldrar

Möjligheten att göra informerade val av förskola och skola är en central del av att vara förälder. Genom att göra tillförlitlig information om skolors kvalitet, resurser och undervisningsmiljöer tillgänglig för föräldrar stärks deras förmåga att välja en utbildningsmiljö som bäst passar deras barns behov och utveckling. Föräldrar lägger stor vikt vid sådana beslut och förlitar sig på att de är baserade på objektiv och rättvisande information. Den ökade insyn som offentlighetsprincipen möjliggör förväntas leda till en större trygghet för föräldrar i deras val och en starkare grund för ett aktivt engagemang i barnens skolgång.

Behovet av insyn och konsekvenserna av lättnadsregler

Förslaget att införa lättnadsregler för mindre huvudmän är förståeligt och till viss del rimligt för att underlätta administration för de mindre skolaktörerna. Det är dock viktigt att dessa lättnader inte riskerar att försvaga föräldrarnas rätt till insyn och information. Vi ser det som avgörande att den insyn som garanteras inte urholkas av lättnadsregler, utan att dessa regler förblir undantag med tydliga ramar som inte påverkar väsentlig tillgång till information.

Vi rekommenderar därför att särskild uppmärksamhet ges till hur lättnadsreglerna faktiskt implementeras och efterlevs, och att det säkerställs att föräldrar, även vid de mindre enheterna, ges möjlighet att få relevant information om skolans resurser, kvalitetsarbete och stödstrukturer.

Sekretess och skydd av barnens integritet

Vi noterar vikten av att fortsatt värna om barnens integritet i samband med offentlighetsprincipens utökning. Det är av största vikt att sekretesskyddet för barns personuppgifter bevaras och att dessa nya insynsregler balanseras med ett starkt skydd av enskilda barns personliga förhållanden. Vi anser att förslagen i dessa dokument tar viktiga steg för att säkerställa denna balans.

Implementering och långsiktiga effekter

Föräldraalliansen Sverige stödjer förslaget att genomföra förändringarna i två steg fram till 2027. Detta ger möjlighet att förbereda skolor på de administrativa kraven och gör det möjligt att följa upp eventuella utmaningar som mindre huvudmän kan stöta på. Vi anser

också att det är viktigt med en utvärdering av effekterna av lättnadsreglerna för att säkerställa att insynen faktiskt fungerar som tänkt.

Vi ser fram emot att följa hur dessa förändringar kommer att stärka transparensen inom skolväsendet och bidra till en förbättrad skolkvalitet, samt hur de kan underlätta för föräldrar att följa och stötta sina barns utbildning.

Stockholm 2024-11-20

Gabriella Mattsson
Ordförande

Svaret har beretts av
Peter Hallin, informationsansvarig
Gabriella Mattsson, ordförande

Föräldraalliansen Sverige är en nationell intresseorganisation för föräldrar och föräldrasammanslutningar och utgör ett samarbetsorgan för dessa.

Förbundets övergripande ändamål är att ur ett föräldraperspektiv verka för en utveckling av samhället som främjar varje barns allsidiga utveckling, lärande och hälsa.

Förbundet är partipolitiskt, fackligt och religiöst obundet.